Europees Parlement
2024-2029

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0104

Global Gateway – effecten in het verleden en oriëntatie voor de toekomst

Resolutie van het Europees Parlement van 26 maart 2026 over Global Gateway – effecten in het verleden en oriëntatie voor de toekomst (2025/2073(INI))

Het Europees Parlement,

– gezien artikel 21 van het Verdrag betreffende de Europese Unie,

– gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) en met name artikel 208 en artikel 322, lid 1,

– gezien de gemeenschappelijke verklaring van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, het Europees Parlement en de Commissie van 30 juni 2017 getiteld “De nieuwe Europese consensus inzake ontwikkeling – Onze wereld, onze waardigheid, onze toekomst”[1],

– gezien de Europese consensus over humanitaire hulp en de koppeling tussen humanitaire hulp, ontwikkeling en vrede, zoals onderschreven door de Raad en de Commissie,

– gezien Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juni 2021 tot vaststelling van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Europa in de wereld, tot wijziging en intrekking van Besluit nr. 466/2014/EU van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EU) 2017/1601 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EG, Euratom) nr. 480/2009 van de Raad[2] (de “verordening NDICI – Europa in de wereld”),

---

1 PB C 210 van 30.6.2017, blz. 1.
2 PB L 209 van 14.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

– gezien Verordening (EU) 2021/1529 van het Europees Parlement en de Raad van 15 september 2021 tot vaststelling van het instrument voor pretoetredingssteun (IPA III)[3],

– gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 25 november 2020 getiteld “EU-genderactieplan (GAP) III – een ambitieuze agenda inzake gendergelijkheid en de empowerment van vrouwen in het externe optreden van de EU” (JOIN(2020)0017),

– gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 16 september 2021 over de EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio (JOIN(2021)0024),

– gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 1 december 2021 getiteld “De Global Gateway” (JOIN(2021)0030),

– gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 2 oktober 2024 getiteld “Opbouwen van duurzame internationale partnerschappen door Team Europa” (JOIN(2024)0025),

– gezien het EU-actieplan inzake mensenrechten en democratie 2020-2024,

– gezien de Europese pijler van sociale rechten en het belang ervan voor inclusieve, duurzame en rechtvaardige economische ontwikkeling,

– gezien de mondiale gezondheidsstrategie van de EU,

– gezien het besluit van de Raad van 26 juli 2010 tot vaststelling van de organisatie en werking van de Europese Dienst voor extern optreden[4],

– gezien de nota van de Raad van 28 oktober 2022 over werkafspraken over de Global Gateway-governance,

– gezien de conclusies van de Raad van 21 juni 2024 over de tussentijdse evaluatie van het externe financieringsinstrument NDICI

---

3 PB L 330 van 20.9.2021, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.

4 PB L 201 van 3.8.2010, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj.

– Europa in de wereld, en van 21 november 2023 over de Team Europa-aanpak,

– gezien de conclusies van de Raad van 20 oktober 2025 over de uitvoering van de EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio,

– gezien het voorstel van de Commissie van 16 juli 2025 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het instrument “Europa in de wereld” (COM(2025)0551),

– gezien Advies 03/2024 van de Europese Rekenkamer bij de evaluatie door de Commissie van de garantie voor extern optreden, gepubliceerd op 12 december 2024,

– gezien Speciaal verslag 17/2025 van de Europese Rekenkamer van 16 september 2025, getiteld “EU-hulp voor handel aan de minst ontwikkelde landen – Behoeften worden aangepakt, maar EU-financiering ligt niet op schema om het streefdoel voor 2030 te halen”,

– gezien het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (CRPD) en de inwerkingtreding van dit verdrag in de EU op 22 januari 2011 overeenkomstig Besluit 2010/48/EG van de Raad van 26 november 2009,

– gezien Resolutie 70/1 van de Verenigde Naties getiteld “Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development” (Onze wereld transformeren: de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling) (de “Agenda 2030”), die aangenomen werd tijdens de top van de Verenigde Naties over duurzame ontwikkeling van 25 september 2015 in New York en waarin de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (“SDG’s”) zijn neergelegd,

– gezien de Overeenkomst van Parijs die op 12 december 2015 is aangenomen in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering, met name de bepalingen inzake adaptatie, veerkracht en steun voor de meest kwetsbare landen,

– gezien de conclusies van de tweede Wereldtop over Sociale Ontwikkeling, gehouden in Doha van 4 tot en met 6 november 2025, die opnieuw het centrale belang van sociale ontwikkeling, universele sociale bescherming en de bestrijding van armoede en ongelijkheid als essentiële pijlers van duurzame ontwikkeling hebben bevestigd,

– gezien het samenwerkingskader voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties als het primaire plannings- en uitvoeringsinstrument op landenniveau voor VN-ontwikkelingsactiviteiten,

– gezien de actieagenda van Addis Abeba inzake ontwikkelingsfinanciering, aangenomen op de derde Internationale

Conferentie inzake ontwikkelingsfinanciering van 13 tot en met 16 juli 2015 in Addis Abeba, Ethiopië, en het slotdocument van de “toezegging van Sevilla”, aangenomen op de vierde Internationale Conferentie inzake ontwikkelingsfinanciering van 30 juni tot en met 3 juli 2025 in Sevilla, Spanje,

– gezien het ontwerpmemorandum van overeenstemming tussen de EU en de Republiek Zuid-Afrika over een partnerschap voor schone handel en investeringen, ondertekend op 20 november 2025,

– gezien het memorandum van overeenstemming tussen de EU en de Republiek Zuid-Afrika tot instelling van een strategisch partnerschap inzake duurzame waardeketens voor mineralen en metalen, ondertekend op 20 november 2025,

– gezien zijn resolutie van 21 januari 2021 over connectiviteit en de betrekkingen EU-Azië[5],

– gezien zijn resolutie van 24 november 2022 over de toekomstige Europese financiële architectuur voor ontwikkeling[6],

– gezien zijn resolutie van 12 december 2023 over de uitvoering van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Europa in de wereld[7],

– gezien zijn resolutie van 17 januari 2024 over de gevolgen op veiligheids- en defensiegebied van de invloed van China voor kritieke infrastructuur in de Europese Unie[8],

– gezien zijn resolutie van 17 januari 2024 over de ontwikkeling van een alomvattende Europese havenstrategie[9],

– gezien zijn resolutie van 2 april 2025 over de uitvoering van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid – jaarverslag 2024[10],

– gezien zijn resolutie van 2 april 2025 over mensenrechten en democratie in de wereld en het beleid van de Europese Unie op dit gebied – jaarverslag 2024[11],

---

5 PB C 456 van 10.11.2021, blz. 117.
6 PB C 167 van 11.5.2023, blz. 57.
7 PB C, C/2024/4163, 2.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4163/oj.
8 PB C, C/2024/5719, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5719/oj.
9 PB C, C/2024/5716, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5716/oj.
10 PB C, C/2025/4388, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4388/oj.
11 PB C, C/2025/4390, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4390/oj.

– gezien zijn resolutie van 6 mei 2025 over de controle van de financiële activiteiten van de Europese Investeringsbank – jaarverslag 2023[12],

– gezien zijn besluit van 7 mei 2025 over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2023, afdeling III – Commissie, uitvoerende agentschappen en het negende, tiende en elfde Europees Ontwikkelingsfonds[13],

– gezien zijn resolutie van 9 juli 2025 over de tenuitvoerlegging en verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen met het oog op het politiek forum op hoog niveau 2025[14],

– gezien artikel 55 van zijn Reglement,

– gezien de gezamenlijke beraadslagingen van de Commissie buitenlandse zaken en de Commissie ontwikkelingssamenwerking overeenkomstig artikel 59 van het Reglement,

– gezien het advies van de Commissie internationale handel,

– gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken en de Commissie ontwikkelingssamenwerking (A10-0045/2026),

A. overwegende dat de Global Gateway-strategie op 1 december 2021 is vastgesteld, met als doel het toonaangevende kader van de EU voor duurzame connectiviteit en mondiale investeringen te worden, als alternatief voor de Nieuwe Zijderoute van China, en aan te sluiten op de bredere doelstelling van de internationale gemeenschap om de betrokkenheid van de particuliere sector te gebruiken teneinde de ontwikkelingsfinanciering van “miljarden naar biljoenen” te tillen zodat de duurste aspecten van de SDG’s kunnen worden aangepakt; overwegende dat het een strategie en beleidsinitiatief is, en op zich geen instrument of verordening; overwegende dat de Global Gateway gebruikmaakt van de financiële architectuur voor het externe optreden van de EU, met name het beleid en de begroting voor ontwikkelingssamenwerking van de EU en meer specifiek het instrument NDICI – Europa in de wereld, voor het rechtskader en de financiering ervan;

B. overwegende dat de Global Gateway-strategie, in een klimaat van toegenomen geopolitieke rivaliteit en onzekerheid en mits naar behoren toegepast en gecommuniceerd, het geopolitieke gewicht en de zichtbaarheid van de EU op het wereldtoneel zal vergroten door slimme, schone en veilige koppelingen tussen de EU en haar partners op het gebied van digitale technologieën, energie en

---

12 PB C, C/2026/574, 24.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/574/oj.
13 Aangenomen teksten, P10_TA(2025)0077.
14 Aangenomen teksten, P10_TA(2025)0159.

vervoer te bevorderen en de gezondheidszorg-, onderwijs- en onderzoeksstelsels over de hele wereld te versterken, binnen het kader van de Agenda 2030 en de relevante SDG's, alsook door het industriële concurrentievermogen van Europa te herstellen, haar afhankelijkheid in kritieke sectoren te verminderen en de toenemende invloed van China tegen te gaan;

C. overwegende dat de ultraperifere gebieden en de landen en gebieden overzee (LGO) van de EU in de buurt liggen van strategische gebieden voor de ontwikkeling van Global Gateway-projecten; overwegende dat de ontwikkeling van deze gebieden een positieve invloed heeft op de veiligheid en welvaart van de ultraperifere gebieden en de LGO;

D. overwegende dat EU-financiering die wordt verstrekt in het kader van de Global Gateway, niet ten goede mag komen aan entiteiten die de Europese veiligheids- en economische belangen ondermijnen, waaronder ondernemingen waarop EU-sanctiemaatregelen van toepassing zijn, staatsbedrijven of door de staat gecontroleerde ondernemingen die toebehoren aan systeemrivalen, of marktdeelnemers die betrokken zijn bij het omzeilen van sancties, de overdracht van producten voor tweeërlei gebruik aan Rusland of andere vijandige activiteiten; overwegende dat deelname aan Global Gateway-projecten afhankelijk moet worden gesteld van de volledige naleving van de beperkende maatregelen van de EU en van geloofwaardige inspanningen om omzeiling te voorkomen;

E. overwegende dat geopolitieke invloed en het vermogen om langetermijnpartnerschappen tot wederzijds voordeel te sluiten grotendeels afhankelijk zijn van economische kracht, toegang tot markten, institutionele capaciteit en wederzijds overeengekomen routekaarten; overwegende dat Global Gateway-partnerschappen en -investeringen gebaseerd moeten zijn op wederkerigheid en aantoonbaar, concreet wederzijds voordeel en belang; overwegende dat de ontwikkeling van een donor-ontvanger-relatie naar een wederzijds voordelig investeringspartnerschap nieuwe oplossingen vereist die zijn aangepast aan specifieke contexten;

F. overwegende dat onderlinge afhankelijkheid in de digitale en energiesector, en wat toeleveringsketens betreft zowel kansen als kwetsbaarheden creëert voor de EU; overwegende dat effectieve betrokkenheid van de particuliere sector en projectuitvoering, toereikende financiering en sterke coördinatie met partners, waaronder het maatschappelijk middenveld, bijdragen aan de geloofwaardigheid van de EU als wereldspeler;

G. overwegende dat het in het belang van de EU is om sociale, economische, menselijke en milieu-ontwikkeling te bevorderen, onder meer door partnerschappen met het maatschappelijk middenveld, versterkte diplomatie en samenwerking met bedrijven;

H. overwegende dat het hoofddoel van de ontwikkelingssamenwerking van de EU, zoals vastgelegd in artikel 208 VWEU, het terugdringen en uiteindelijk uitbannen van armoede is, waarvoor investeringen in en samenwerking op het gebied van onder meer onderwijs, het scheppen van banen, gezondheid en sociale bescherming nodig zijn om te waarborgen dat de Agenda 2030 en de SDG's worden verwezenlijkt, terwijl tegelijkertijd de geopolitieke belangen van de EU worden beschermd en bevorderd;

I. overwegende dat NDICI – Europa in de wereld duidelijk gedefinieerde kwantitatieve doelstellingen heeft voor menselijke ontwikkeling, gendergelijkheid en klimaatactie; overwegende dat de Global Gateway zich inzet voor het handhaven van hoge standaarden op het gebied van mensenrechten, sociale rechten en werknemersrechten, transparantie, het creëren van gelijkwaardige partnerschappen in plaats van afhankelijkheden, en het aanbieden van een democratische investeringsagenda;

J. overwegende dat duurzame, waardegedreven investeringen in partnerlanden bijdragen aan mondiale stabiliteit en veiligheid; overwegende dat 23 % van de wereldbevolking in een fragiele context leeft; overwegende dat het in het strategisch belang van de EU blijft om specifieke instrumenten in te zetten voor de samenwerking met kwetsbare en door conflicten getroffen staten, onder andere in het kader van de Global Gateway; overwegende dat publiek-private partnerschappen en infrastructuurprojecten in dergelijke landen succesvol kunnen zijn en een belangrijke positieve impact kunnen hebben, mits ze op de juiste manier worden opgezet;

K. overwegende dat de investeringskloof in ontwikkelingslanden voor het verwezenlijken van de SDG's nu 4 biljoen USD per jaar bedraagt; overwegende dat de inzet van de particuliere sector voor de SDG's de mogelijkheid biedt om de schaal en de duurzaamheid van ontwikkelingsacties te vergroten door fatsoenlijke banen te creëren, economische groei te stimuleren en armoede uit te bannen;

L. overwegende dat de EU en haar lidstaten hebben toegezegd 0,7 % van hun bruto nationaal inkomen te besteden aan officiële ontwikkelingshulp (ODA), die bedoeld is om de economische ontwikkeling en het welzijn van ontwikkelingslanden te bevorderen; overwegende dat geopolitieke overwegingen niet zwaarder mogen wegen dan de beginselen inzake doeltreffende ontwikkelingshulp, noch de prioriteiten van de partnerlanden mogen verstoren;

M. overwegende dat blijvende resultaten niet kunnen worden bereikt zonder een toezegging van de partnerlanden om de democratische ontwikkeling op lange termijn te versterken;

N. overwegende dat het succes van de Global Gateway afhankelijk is van de Team Europa-aanpak, waarbij de afgelopen drie jaar is gestreefd naar het tonen van verantwoordelijkheid, betrokkenheid en

een EU die met één stem naar buiten treedt in de wereld; overwegende dat het concept van Team Europa verder kan worden verbeterd op het gebied van gezamenlijke programmering, projectontwerp, governance, besluitvorming en inclusie van belanghebbenden;

O. overwegende dat sommige vlaggenschipprojecten van Global Gateway al zijn aangemerkt als prioriteiten in het kader van het G7-partnerschap voor wereldwijde infrastructuur en investeringen;

P. overwegende dat sommige lidstaten nationale partnerschapsplannen hebben opgesteld; overwegende dat de lidstaten worden aangemoedigd om beste praktijken uit te wisselen;

Q. overwegende dat het Parlement de Global Gateway heeft omarmd als een gezamenlijke reactie van de EU op wereldwijde uitdagingen, maar daarbij ook heeft gewezen op tekortkomingen wat betreft de governance ervan, waaronder de afstemming op de prioriteiten van partnerlanden, de impact, de betrokkenheid van belanghebbenden en de transparantie, alsook op het gebrek aan regelmatige verslaglegging over de impact van vlaggenschipinitiatieven; overwegende dat het besluitvormingsproces in het kader van de Global Gateway niet wettelijk is vastgelegd, maar onderworpen is aan de interne procedures van de Commissie en de besluiten van de Raad;

R. overwegende dat het Parlement zijn invloed ten volle moet doen gelden als democratisch toezichthouder op het Global Gateway-beleid en de governance ervan, maar ook om de verantwoordingsplicht bij projectevaluatie te waarborgen;

S. overwegende dat binnen de huidige Global Gateway-strategie gekozen organen in ontvangende landen, waaronder parlementen, alsmede het maatschappelijk middenveld en onafhankelijke deskundigen geen actieve rol spelen in de besluitvorming of het monitoren en waarborgen van de verantwoordingsplicht;

T. overwegende dat het publiek nauwelijks toegang heeft tot informatie over Global Gateway-projecten;

U. overwegende dat streefdoelen en betere instrumenten voor monitoring en evaluatie kunnen helpen beoordelen in hoeverre projecten bijdragen aan ontwikkelingsdoelstellingen, en schadelijke gevolgen in ontvangende landen kunnen voorkomen;

Inventarisatie, strategische doelstellingen en visie

1. herinnert eraan dat het Global Gateway-initiatief een strategisch geopolitiek concept is dat beleidsmaatregelen op het gebied van buitenlandse zaken, economie en ontwikkelingssamenwerking omvat, met inbegrip van het engagement van de EU op het gebied van klimaatbescherming en -adaptatie, de digitale transformatie en

de gezondheids-, onderzoeks-, onderwijs- en vervoerssector, met als doel strategische, wederzijds voordelige langetermijnpartnerschappen tot stand te brengen, met name met het oog op het opbouwen en veiligstellen van duurzame toeleveringsketens en veerkracht in zowel de EU als de partnerlanden, met name door een grotere betrokkenheid van de particuliere sector; onderstreept dat het Global Gateway-initiatief moet uitgroeien tot een langetermijnstrategie op basis van een overheidsbrede aanpak; is in dit verband ingenomen met de verschuiving van het donor-ontvangermodel naar partnerschappen op gelijke voet; benadrukt dat de focus moet liggen op slimme investeringen in kwaliteitsinfrastructuur, met inachtneming van hoge sociale en milieunormen en in overeenstemming met de belangen en waarden van de EU, met inbegrip van de rechtsstaat, de mensenrechten en relevante internationale normen en standaarden; wijst erop dat coördinatie met internationale instellingen, betrokkenheid van de particuliere sector en op maat gesneden strategische communicatie, ook in ontvangende landen, essentieel zijn om het instrument de gewenste schaal te laten bereiken;

2. beklemtoont dat nieuwe geostrategische uitdagingen, zoals de aanhoudende Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de toenemende invloed en assertiviteit van China en Rusland, de ontmanteling van het Amerikaans Bureau voor Internationale Ontwikkeling (USAID) en de toenemende bezuinigingen op ODA, ook in verschillende EU-lidstaten, hebben geleid tot aanzienlijke financieringstekorten voor de verstrekking van essentiële openbare diensten; benadrukt dat de actoren op het gebied van het buitenlands en veiligheidsbeleid en ontwikkelingssamenwerking van de EU beter gebruik moeten maken van de schaarse middelen en hun acties beter moeten coördineren om de hefboomwerking te vergroten, de aanwezigheid, invloed en zichtbaarheid van de EU wereldwijd te versterken door middel van wederzijds voordelige investeringen, duurzame en inclusieve groei te bevorderen in partnerlanden, de gelijkheid en de inkomstenbronnen voor lokale gemeenschappen te verbeteren en vooruitgang te boeken bij de verwezenlijking van de SDG’s;

3. merkt op dat de Global Gateway het potentieel heeft om duurzame Europese investeringen wereldwijd te begeleiden, te faciliteren en te versterken, waardoor partnerlanden de kans krijgen om hun industrieën te ontwikkelen en lokale toegevoegde waarde en fatsoenlijke banen te creëren, en toegang krijgen tot belangrijke markten in de EU; onderstreept dat de langetermijnpartnerschappen die door de EU worden aangeboden in het kader van de Global Gateway een echt alternatief aanbod kunnen vormen voor partnerlanden met betrekking tot hun ontwikkelings- en economische doelstellingen, en tegelijkertijd bijdragen aan de overkoepelende doelstellingen van de EU voor meer concurrentievermogen, veerkracht, diversificatie en strategische

autonomie, alsook aan het bereiken van gezamenlijk overeengekomen internationale doelen;

4. neemt nota van de politieke wil van de voorzitter van de Commissie om de Global Gateway tijdens de zittingsperiode 2024-2029 op te schalen; merkt op dat de Raad sinds 2022 meer dan 250 vlaggenschipprojecten heeft goedgekeurd; merkt voorts op dat volgens de Commissie eind 2024 een bedrag van 306 miljard EUR ter beschikking was gesteld; betreurt het gebrek aan duidelijkheid en transparantie met betrekking tot de financieringshistoriek en de manier waarop het bedrag van 306 miljard EUR is becijferd;

5. merkt op dat bij de selectie van projecten een te gecentraliseerde top-downbenadering is gevolgd, zonder voldoende betrokkenheid van belanghebbenden; merkt op dat het concept en de criteria voor Global Gateway-projecten nog steeds onduidelijk zijn voor zowel lidstaten als partnerlanden; onderstreept dat het belangrijk is de voorkeur te geven aan een model waarin de vraag in partnerlanden wordt afgestemd op het aanbod van Europese bedrijven, in overeenstemming met de doelstellingen van de EU op het gebied van buitenlandse zaken, economie en ontwikkeling, en met internationale verbintenissen, met name de Agenda 2030 en de Overeenkomst van Parijs;

6. neemt er kennis van dat de Global Gateway-strategie gebaseerd is op de verordening NDICI – Europa in de wereld; neemt voorts kennis van het voorstel van de Commissie voor het nieuwe instrument “Europa in de wereld” en merkt op dat daarbij de gelegenheid niet is benut om inhoudelijke codificatiebepalingen met betrekking tot de Global Gateway op te nemen; wijst op de bereidheid van het Parlement als medewetgever om met duidelijkere voorstellen te komen;

7. wijst erop dat de Global Gateway verankerd moet blijven in het hoofddoel van de ontwikkelingssamenwerking van de EU, namelijk het terugdringen en uiteindelijk uitbannen van armoede;

8. benadrukt dat het waarborgen van een evenwicht tussen ODA-financiering en niet-ODA-financiering van essentieel belang is, en verzoekt de Commissie de coördinatie met niet-ontwikkelingsinstrumenten en -beleid te verbeteren; verzoekt de Commissie aan te geven of Global Gateway-projecten voldoen aan de ODA-criteria;

9. verzoekt de Commissie duidelijke en transparante methoden vast te stellen om het ontwikkelingseffect te beoordelen van Global Gateway-interventies die worden gefinancierd met ODA-middelen van de EU en waarbij actoren uit de particuliere sector in de EU worden betrokken, en om die interventies te toetsen aan de criteria van de Commissie voor ontwikkelingsbijstand van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling;

benadrukt dat dergelijke methoden moeten worden aangevuld met beoordelingen van strategisch belang, waarbij rekening wordt gehouden met betrouwbare connectiviteit en gelijkgezindheid, veerkracht en de duurzaamheid van projecten op lange termijn, en dringt aan op een regelmatige verslaglegging aan het Parlement met inachtneming van zowel de ontwikkelings- als de geopolitieke doelstellingen van de Global Gateway;

10. benadrukt het belang van een meer systematische monitoring en evaluatie van de effecten van Global Gateway-projecten om de verantwoordingsplicht, transparantie en doeltreffendheid van het initiatief te vergroten;

11. benadrukt dat investeringen in empowerment van vrouwen en sociaal kapitaal niet alleen in overeenstemming zijn met de waarden van de EU, maar ook economisch rendabel zijn; beklemtoont dat het belangrijk is een genderresponsieve aanpak toe te passen in de Global Gateway-programmering om ervoor te zorgen dat investeringen bijdragen tot gendergelijkheid;

12. betreurt het dat de in artikel 12, lid 2, van de verordening NDICI – Europa in de wereld vastgelegde voorkeur voor gezamenlijke programmering en uitvoering tussen de Commissie en de lidstaten niet met succes is toegepast en is vervangen door een soepelere samenwerking in het kader van Team Europa; vraagt dat deze verplichting van gezamenlijke programmering wordt geïntegreerd in het nieuwe instrument “Europa in de wereld” en adequaat wordt uitgevoerd, zoals consequent door Global Gateway-belanghebbenden wordt verzocht;

13. dringt er bij de lidstaten op aan een uitgebreide beoordeling uit te voeren van het Team Europa-kader, waaronder Team Europa-initiatieven, waarin informatie wordt verstrekt over de actuele uitvoeringsstatus, de betrokken actoren, de financiering en de belangrijkste ontwikkelingsresultaten;

Geopolitiek belang van de Global Gateway

14. verzoekt de EU haar strategische positie, partnerschappen en mondiale geloofwaardigheid te versterken door via de Global Gateway een duurzaam, transparant en democratisch alternatief te bieden voor concurrerende modellen en infrastructuurinitiatieven, in overeenstemming met de fundamentele waarden van de EU; roept de Commissie bovendien op om de Global Gateway doeltreffend en snel te promoten als een duurzaam alternatief voor de agressieve initiatieven door rivalen, zoals China en Rusland, waarvan gebleken is dat de steun vaak ernstige negatieve gevolgen heeft op lange termijn, waaronder een enorme schuldafhankelijkheid;

15. onderstreept het belang van de unieke 360-gradenbenadering van de Global Gateway, waarbij investeringen worden aangevuld met steun voor de versterking van de rechtsstaat in partnerlanden, met

inbegrip van maatregelen ter waarborging van de rechterlijke onafhankelijkheid en corruptiebestrijdingsmaatregelen, alsook voor verantwoordingsplichtige en democratische instellingen, zodat wordt gewaarborgd dat door de EU gefinancierde projecten een daadwerkelijke impact hebben en stroken met de fundamentele waarden van de EU en de SDG's, en waarbij investeringen ook worden aangevuld met de totstandbrenging van een gunstig regelgevingskader dat in overeenstemming is met internationale normen en ecologische, sociale en governancekaders;

16. benadrukt dat de doeltreffendheid van de Global Gateway afhangt van de mate waarin deze inspeelt op de werkelijke prioriteiten van de partnerlanden; verzoekt de Commissie, de Europese Dienst voor extern optreden en de lidstaten ervoor te zorgen dat Global Gateway-initiatieven zo inclusief en controleerbaar mogelijk zijn, samen met lokale belanghebbenden worden opgezet en worden afgestemd op de nationale en regionale ontwikkelingsstrategieën van partnerlanden overeenkomstig het beginsel van eigen verantwoordelijkheid van die landen; benadrukt de noodzaak om beleidsdialoog, investeringen, ontwikkelingssamenwerking en diplomatieke actie aan elkaar te koppelen om te zorgen voor strategische coherentie en blijvend effect;

17. verzoekt de Commissie Global Gateway-projecten op te zetten om te zorgen voor sterke complementariteit met en afstemming op initiatieven ter bevordering van een op regels gebaseerde internationale orde en multilateralisme in het licht van de blokvorming en toenemende spanningen;

18. dringt aan op nauwere samenwerking met gelijkgestemde partners die bereid zijn de bovengenoemde beginselen te handhaven, hun betrekkingen willen diversifiëren en ontwikkelingsbehoeften willen aanpakken, waarbij verder wordt gegaan dan transactionele overeenkomsten en tegelijkertijd rekening wordt gehouden met de strategische belangen van de EU, met inbegrip van de belangen die zij behartigt in de G7, de G20 en de VN, om het collectieve effect te maximaliseren en te zorgen voor samenhangende normen, financiering en projectuitvoering in een concurrerende geopolitieke omgeving;

19. is bezorgd over berichten dat een aantal Global Gateway-projecten worden uitgevoerd door Chinese ondernemingen, hetgeen rechtstreeks indruist tegen de doelstelling van het initiatief om een alternatief te bieden voor de Nieuwe Zijderoute en echte nationale waarde te creëren in partnerlanden; roept derhalve op tot onmiddellijk onderzoek naar de betrokkenheid van alle Chinese ondernemingen in het kader van de Global Gateway;

20. herinnert eraan dat het fundamentele beginsel van beleidscoherentie voor ontwikkeling, dat is verankerd in artikel 208, lid 1, VWEU, de EU en haar lidstaten verplicht rekening te houden met de

doelstellingen van ontwikkelingssamenwerking bij alle beleidsmaatregelen die gevolgen kunnen hebben voor ontwikkelingslanden;

21. dringt aan op een doeltreffendere afstemming tussen de Global Gateway en het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU en de SDG's; verzoekt de EU meer gebruik te maken van haar normatieve kracht en democratie, de rechtsstaat, mensenrechten en duurzame ontwikkeling als hoekstenen van alle Global Gateway-projecten te verankeren, waarbij tegelijkertijd de additionaliteit wordt gewaarborgd;

22. benadrukt dat de versterking van de stabiliteit en veiligheid in partnerlanden bijdraagt tot het bevorderen van economische kansen, veerkracht en duurzame ontwikkeling op lange termijn, waardoor de grondoorzaken van irreguliere migratie worden aangepakt;

23. onderstreept dat het van essentieel belang is om de beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling op te nemen in de Global Gateway van de EU met het oog op een gezamenlijke, duurzame en geo-economische ontwikkelingsaanpak;

24. dringt erop aan prioriteit te geven aan investeringen in energie, kritieke grondstoffen en de groene transitie om de afhankelijkheid van de EU van buitenlandse rivalen te verminderen, onder meer wat betreft netwerken voor hernieuwbare energie, corridors voor schone waterstof alsook duurzaam vervoer, waardoor zowel mondiale duurzame ontwikkeling als de energieautonomie van de EU worden versterkt; dringt voorts aan op meer digitale soevereiniteit en betrouwbare connectiviteit, terwijl democratische digitale normen op mondiaal niveau worden bevorderd;

25. benadrukt dat Global Gateway-investeringen moeten worden afgestemd op bestaande zorgvuldigheidsprocessen van de EU, open moeten staan voor en ten goede moeten komen aan lokale en regionale marktdeelnemers en het maatschappelijk middenveld, en moeten helpen bij het wegwerken van tekortkomingen op het gebied van infrastructuur en ongelijkheid, met inbegrip van tekortkomingen op het gebied van digitale en energiearmoede, met name in plattelands- en perifere gebieden, waarbij ervoor wordt gezorgd dat de voordelen van de productie van hernieuwbare energie en de winning van mineralen, zoals inkomsten en banen, voelbaar zijn voor lokale gemeenschappen en producerende landen; dringt erop aan dat deze lacunes door de partnerlanden in overleg met lokale ondernemingen, gemeenschappen en actoren uit het maatschappelijk middenveld worden geïdentificeerd; beklemtoont dat deze projecten moeten leiden tot lokale waardecreatie en moeten voldoen aan de beginselen van universele toegankelijkheid en universeel ontwerp, waarbij wordt gewaarborgd dat de infrastructuur geen nieuwe belemmeringen opwerpt en de volledige

inclusie van personen met een handicap in de meest kwetsbare omgevingen bevordert;

26. benadrukt dat Global Gateway-energieprojecten voldoende flexibel moeten worden opgezet om in te spelen op veranderende technologische en marktbehoeften in partnerlanden; verzoekt de Commissie mechanismen op te nemen voor periodieke evaluatie en, in voorkomend geval, hertoewijzing of aanpassing van investeringen om ervoor te zorgen dat projecten relevant en kosteneffectief blijven en afgestemd zijn op de veranderende energiebehoeften van partnerlanden;

27. benadrukt dat investeringen in groene energie in het kader van de Global Gateway conflictsensitief moeten zijn en gebaseerd moeten zijn op de beginselen van een eerlijk en transparant beheer van hulpbronnen, met name wanneer het gaat om de winning van kritieke grondstoffen; pleit voor de monitoring van mogelijke schadelijke gevolgen voor het milieu en de mensenrechten, en van het risico dat ongelijkheid en conflicten worden versterkt, ook in fragiele contexten; benadrukt dat dit met name geldt voor grote infrastructuurprojecten, zoals hybride energiecentrales, waterstofprojecten, lithiumwinning, datacentra, havenuitbreidingen, luchthavens en vervoerscorridors;

28. beklemtoont dat de toenemende wateronzekerheid een grote bedreiging begint te vormen voor de vooruitzichten op economische groei in partnerlanden en stelt voor dat de Global Gateway waterprojecten en -beleid omvat; erkent dat duurzame economische ontwikkeling ook afhankelijk is van gezonde waterlichamen, en dringt aan op de systematische integratie van een “blauwe dimensie” in Global Gateway-investeringen die ten grondslag liggen aan waterzekerheid, klimaatbestendigheid en sociaal-economische ontwikkeling op lange termijn;

29. benadrukt het potentieel dat de Global Gateway biedt voor inspanningen op het gebied van klimaatmitigatie, met investeringen die kunnen bijdragen aan het genereren van koolstofkredieten van hoge kwaliteit in partnerlanden, hetgeen wederzijds voordelige resultaten oplevert;

30. dringt erop aan te verduidelijken in welke mate de Global Gateway volledig deel blijft uitmaken van het partnerschap voor wereldwijde infrastructuur en investeringen, een gezamenlijke toezegging van de G7 om publieke en particuliere investeringen in duurzame, inclusieve, veerkrachtige en hoogwaardige infrastructuur te ondersteunen;

31. roept op tot nauwere samenwerking met gelijkgestemde partners om een veerkrachtig netwerk van betrouwbare connectiviteit uit te bouwen, met name, maar niet uitsluitend, met partners zoals het

Verenigd Koninkrijk, Canada, Japan, Australië, Nieuw-Zeeland, de Republiek Korea, India en Taiwan;

32. benadrukt dat de samenwerking en coördinatie met de VN en hun agentschappen moet worden voortgezet, aangezien dit de mondiale aanwezigheid van de EU kan versterken en het imago van de EU in het buitenland kan verbeteren; verzoekt de Commissie daarom om, samen met de lidstaten via Team Europa en alle andere relevante, gelijkgestemde Global Gateway-partners, voort te bouwen op de lokale kennis en technische expertise van de VN en hun rol bij het creëren van een gunstig klimaat, het waarborgen van eigen plaatselijke inbreng, het bevorderen van inclusieve en duurzame ontwikkeling en het ondersteunen van partnerlanden bij het opbouwen van veerkrachtige stelsels voor volksgezondheid, onderwijs en sociale bescherming;

Ontwikkelingssamenwerking

33. benadrukt dat de EU en haar lidstaten wereldwijd de grootste verstrekkers van ODA blijven; benadrukt dat de EU ook een belangrijke economische troef heeft in haar vermogen om toegang te bieden tot een aantrekkelijke interne markt, terwijl zij tegelijkertijd in staat is om de lokale realiteit te begrijpen en te respecteren en in te spelen op de behoeften op het gebied van menselijke ontwikkeling, milieubescherming en het scheppen van lokale fatsoenlijke werkgelegenheid;

34. wijst op het potentieel van de Global Gateway als een doeltreffend instrument om de middelen te mobiliseren die nodig zijn voor de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de VN en om tegemoet te komen aan de belangstelling van veel partnerlanden voor particuliere investeringen en de mondiale integratie van lokale waardeketens;

35. onderstreept dat de EU in het kader van ontwikkelingssamenwerking steun moet blijven verlenen aan partnerlanden in situaties waarin de Global Gateway geen adequaat antwoord biedt op hun behoeften; benadrukt dat fragiele en door conflicten getroffen contexten specifieke aandacht en op maat gesneden investeringsvormen vereisen, zoals subsidies en gecoördineerd optreden van humanitaire, ontwikkelings- en vredesactoren, ook in de minst ontwikkelde landen, die een aanvulling vormen op of verder gaan dan de Global Gateway, met bijzondere aandacht voor samenwerking met en versterking van de positie van lokale actoren; pleit voor een ambitieuze strategie met een mensgerichte aanpak ten aanzien van fragiele contexten om vredesopbouw te realiseren door de koppeling tussen humanitaire hulp, ontwikkeling en vrede; benadrukt in dit verband dat traditionele ODA niet mag worden onttrokken aan de gebieden waar deze het hardst nodig is en dat deze een essentieel instrument moet blijven voor de ondersteuning van sectoren zoals gezondheidszorg, onderwijs, lokale kleinschalige landbouw,

voedselzekerheid, voeding, water, adequate huisvesting en sociale bescherming, die voorwaarden zijn voor stabiele, inclusieve en welvarende samenlevingen, terwijl de EU het toezicht moet verbeteren om ervoor te zorgen dat ODA niet wordt misbruikt voor criminele of corrupte doeleinden; onderstreept dat publiek-private partnerschappen een aanvulling kunnen zijn op ODA voor menselijke ontwikkeling, maar deze niet mogen vervangen;

36. dringt aan op verdere steun via Global Gateway-projecten ter versterking van de mondiale paraatheid ten aanzien van gezondheidsbedreigingen door te investeren in de ontwikkeling van preventie-, paraatheids- en responscapaciteiten, alsook in initiatieven voor duurzame lokale productie en capaciteitsopbouw in partnerlanden;

37. erkent dat een aanzienlijk aantal Global Gateway-partnerlanden sterk afhankelijk is van landbouw als belangrijkste bron van inkomsten, werkgelegenheid en voedselzekerheid; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat bij toekomstige strategische evaluaties en uitvoeringsbeoordelingen van de Global Gateway rekening wordt gehouden met de specifieke behoeften en het ontwikkelingspotentieel van de landbouwsector in partnerlanden; erkent dat robuuste financiering door de publieke sector, ondersteund door duurzame toezeggingen van donoren, essentieel is voor het bereiken van holistische en duurzame resultaten op het gebied van menselijke ontwikkeling; bevestigt dat particuliere investeringen en innovatieve financiering een belangrijke aanvullende rol kunnen spelen naast, maar niet in plaats van, krachtige overheidsfinanciering;

38. beklemtoont dat de 360-gradenbenadering ook betekent dat er steun wordt verleend voor de ontwikkeling van onderwijs en opleiding en voor de bevordering van gelijkheid en inclusie, met name met betrekking tot jongeren en gendergelijkheid; merkt op dat hiervoor alomvattende beleidsmaatregelen en capaciteitsopbouw nodig zijn; benadrukt dat de EU met deze benadering een gelijk speelveld voor Europese bedrijven kan creëren, met name ten opzichte van andere buitenlandse investeerders, de ontwikkelingsbehoeften van partnerlanden kan ondersteunen en de zichtbaarheid van Team Europa kan vergroten;

39. benadrukt dat in het kader van Global Gateway-projecten de rechten van het kind moeten worden geïntegreerd als onderdeel van de fundamentele beginselen van de Unie met het oog op bescherming tegen uitbuiting en kinderarbeid en dat er programma’s moeten worden opgezet om de toegang tot onderwijs, gezondheidszorg en sociale bescherming te verbeteren; dringt aan op versterkte inspanningen om het investeringsklimaat op lokaal en nationaal niveau in partnerlanden te verbeteren, met inbegrip van capaciteitsopbouw ter ondersteuning van hervormingen op gebieden als facilitering van investeringen, overheidsopdrachten,

mededingingsbeleid en het algemene ondernemingsklimaat, en steun voor solide boekhoudsystemen; onderstreept dat het opbouwen van een stabiele economische infrastructuur en van een betrouwbare functionerende staat, evenals het vergroten van de lokale productiecapaciteit belangrijke factoren zijn voor de uitbanning van armoede op lange termijn; herinnert eraan dat lokale bedrijven vaak worden geconfronteerd met monetaire en liquiditeitsproblemen als gevolg van instabiliteit van de wisselkoersen en beperkte onderlinge inwisselbaarheid van hun valuta's, hetgeen hun deelname aan internationale projecten kan beperken en hun financiële stabiliteit kan ondermijnen;

40. benadrukt het belang van academische en wetenschappelijke samenwerking als pijler van de digitale en innovatieagenda van de Global Gateway; verzoekt de Commissie Horizon Europa, Erasmus+ en mondiale uitwisselingsprogramma's te benutten in synergie met Global Gateway-projecten om getalenteerde studenten in staat te stellen in Europa te studeren en de lokale expertise in partnerlanden te vergroten, en gezamenlijk onderzoek, kennisuitwisseling en de ontwikkeling van digitale vaardigheden te stimuleren; onderstreept dat een dergelijke aanpak onderwijs- en onderzoekscapaciteiten wereldwijd zou versterken en ervoor zou zorgen dat investeringen in connectiviteit gepaard gaan met de ontwikkeling van menselijk kapitaal en technologieoverdracht;

41. roept de EU op haar politieke en economische invloed aan te wenden ten behoeve van een mondiale agenda voor billijkheid en duurzaamheid op lange termijn; wijst erop dat Global Gateway-investeringen ongelijkheden moeten helpen verminderen, menselijke ontwikkeling moeten ondersteunen, inclusieve en rechtvaardige systemen moeten bevorderen waarin de armste 40 % van de bevolking en diegenen met het grootste risico op uitsluiting worden betrokken en bereikt, waaronder personen met een handicap, vrouwen, meisjes en ontheemde bevolkingsgroepen; benadrukt dat ontwikkelingssamenwerking de financiële stelsels van partnerlanden moet versterken; onderstreept dat dergelijke inspanningen gebaseerd moeten zijn op de 360-gradenbenadering van de Global Gateway en moeten worden gemonitord;

42. is van mening dat investeringen moeten bijdragen aan fatsoenlijke, toegankelijke en duurzame banen, met bijzondere aandacht voor de inclusie van kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt; benadrukt tevens dat investeringen moeten worden ondersteund door beroepsopleiding en vaardigheden, kennis- en technologieoverdracht in samenwerking met betrokken lokale onderwijsinstellingen en opleidingscentra, alsmede door middel van het opleiden van leraren, het aanleren van basisvaardigheden, toegankelijke infrastructuur en aangepast lesmateriaal, waarbij ervoor moet worden gezorgd dat de programma's aansluiten bij de sociaal-economische realiteit van elk partnerland en dat ze de productiestructuur van het land versterken;

43. merkt op dat veel partners niet over de financiële middelen beschikken voor grootschalige infrastructuurprojecten; benadrukt in dit verband dat de Global Gateway sterk de nadruk legt op de ontwikkeling van infrastructuur en capaciteitsopbouw om als katalysator te dienen voor duurzame groei en regionale integratie en voor connectiviteit met de EU; merkt op dat Global Gateway-vlaggenschipprojecten voor 2023, 2024 en 2025 voornamelijk gericht waren op infrastructuur, en dat minder dan 10 % van de projecten betrekking heeft op onderwijs en onderzoek, en iets meer dan 10 % op de gezondheidszorg; benadrukt dat meer investeringen in gezondheidszorg, onderwijs en onderzoek grotere economische en maatschappelijke voordelen zouden kunnen opleveren dan investeringen in infrastructuur;

44. wijst erop dat veel ontwikkelingslanden, met name in Sub-Saharaans Afrika, kampen met een hoge overheidsschuld waardoor zij minder goed in staat zijn om te investeren en sociale en basisdiensten te verlenen; merkt op dat China de grootste bilaterale kredietgever voor tal van ontwikkelingslanden is en dat zijn kredietverleningspraktijken aan stijgende schuldniveaus hebben bijgedragen; merkt op dat er in verschillende arme landen met een zware schuldenlast Global Gateway-projecten lopen; onderstreept dat Global Gateway-projecten niet mogen leiden tot een toename van de schuldenlast of tot nieuwe “schuldenvallen”; verzoekt de EU en haar lidstaten om de schuldenlast van ontwikkelingslanden te verminderen en te verlichten, met name in het Globale Zuiden, door steun te verlenen aan wereldwijde schuldverlichting en schuldherstructurering, rekening houdend met de beginselen van de Conferentie van de VN voor handel en ontwikkeling inzake het verantwoord verstrekken en opnemen van overheidskrediet, alsook met de OESO-beginselen inzake de houdbaarheid van de schuld; merkt op dat het huidige kredietratingsysteem landen in het Globale Noorden op onevenredige wijze bevoordeelt ten opzichte van landen in het Globale Zuiden; verzoekt de Commissie rekening te houden met deze hogere gepercipieerde risico’s en financieringskosten; dringt erop aan dat in het kader van de Global Gateway rechtvaardigetransitie- en investeringsswaps, “debt-for-nature-swaps” en “debt-for-climate-swaps” worden aangeboden; merkt op dat Global Gateway-projecten voor groene transitie uit hoofde van artikel 6, lid 4, van de Overeenkomst van Parijs in aanmerking moeten worden genomen voor hun bijdrage aan hoogwaardige internationale kredieten;

45. benadrukt dat toegang tot financiering voor veel ontwikkelingslanden een probleem blijft; verwelkomt initiatieven die erop gericht zijn ontwikkelingslanden te ondersteunen bij het wegnemen van belemmeringen voor de toegang tot financiering; wijst op het belang van subsidies voor het ontsluiten van andere vormen van financiering;

46. dringt er bij de Commissie op aan om de nodige mechanismen op te zetten om ervoor te zorgen dat alle partners die meedoen aan Global Gateway-projecten zich volledig houden aan de EU-wetgeving en relevante internationale normen op het gebied van financiële integriteit en de bestrijding van omkoping en corruptie, met inbegrip van integriteitscontroles, risicobeoordelings- en beheersinstrumenten en monitoringsystemen om corruptie, illegale geldstromen en andere vormen van onethisch gedrag te voorkomen, op te sporen en aan te pakken;

47. benadrukt dat in het kader van het beheer van de Global Gateway in een vroeg stadium en voordat projecten worden opgezet uitgebreid overleg moet worden gepleegd met de partnerlanden, om ervoor te zorgen dat de beginselen van een doeltreffende ontwikkeling, met een belangrijke rol voor lokale eigen verantwoordelijkheid, worden nageleefd;

48. vraagt de Commissie de nodige maatregelen te nemen om de deelname van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), met inbegrip van coöperaties en ondernemingen uit de sociale economie, aan het Global Gateway-initiatief te vergemakkelijken, onder meer door gestroomlijnde processen en speciale financiële loketten in te voeren, gerichte voorlichting te geven, de toegang tot aanbestedingen te vereenvoudigen en ondersteuningsmechanismen in te voeren om hun internationale concurrentievermogen te vergroten; benadrukt dat kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) een belangrijke rol spelen bij het creëren van lokale werkgelegenheid, het stimuleren van lokaal ondernemerschap en het genereren van toegevoegde waarde, en vraagt dat er terdege rekening wordt gehouden met hun specifieke kenmerken, bijvoorbeeld wat betreft de omvang en het financiële volume van de projecten die zij kunnen uitvoeren en de capaciteit waarover zij beschikken om aan rapportageverplichtingen te voldoen; benadrukt dat Europese kmo's, naast kmo's in partnerlanden, essentiële uitvoeringspartners zijn voor de Global Gateway; benadrukt dat de Global Gateway wederzijdse voordelen moet opleveren door duurzame waardeketens, innovatie en hoogwaardige banen in de EU te creëren;

49. verzoekt de Commissie de lokale en regionale overheden doeltreffender en in een vroeger stadium te betrekken bij het ontwerp, de besluitvorming en de financiering van projecten; wijst op de dubbele rol van deze autoriteiten als uitvoerende partners en als begunstigden; wijst erop dat veel besluiten met betrekking tot de uitvoering van projecten op subnationaal niveau worden genomen, waarbij rekening moet worden gehouden met de belangen en behoeften van burgers;

Governance

50. beveelt aan de governancestructuur van de Global Gateway te herzien en vraagt om een zinvollere betrokkenheid van het Parlement, op gelijke voet met de lidstaten;

51. betreurt het dat het Global Gateway-comité, ondanks plannen voor jaarlijkse vergaderingen, tot dusver slechts twee keer is bijeengekomen, in december 2022 en oktober 2025, met beperkte ruimte voor diepgaande analyse en besprekingen of aansturing van toekomstige acties en projecten; verzoekt de Commissie te zorgen voor deelname op hoog niveau;

52. merkt op dat het comité een aanvulling moet vormen op de toekomstige “Europa in de wereld”-investeringsraad en verzoekt de Commissie de respectieve mandaten van beide instanties te verduidelijken en af te bakenen;

53. is van mening dat aan dat de methode voor de selectie van vlaggenschipprojecten gebaseerd moet zijn op objectieve en kwalitatieve criteria en tegelijkertijd de schadelijke wildgroei van projecten voorkomt, om een zo groot mogelijk effect te bewerkstelligen en meetbare resultaten te waarborgen; roept de Commissie op om toe lichten welke meerwaarde vlaggenschipprojecten van Global Gateway hebben vergeleken met niet-vlaggenschipprojecten;

54. beveelt aan dat vlaggenschipprojecten worden ontworpen als ecosystemen waarin bedrijven in partnerlanden en in de EU doeltreffend kunnen opereren en floreren; dringt erop aan dat in vlaggenschipprojecten “Europese inhoud” wordt gepromoot, dat partnerlanden er in een vroeg stadium bij worden betrokken en dat duidelijk wordt aangegeven welke voordelen dergelijke projecten opleveren voor de partnerlanden; moedigt alle belanghebbenden aan langdurige samenwerking te omarmen, omdat investeringen, met name in infrastructuur, energie en mijnbouw, sterk afhankelijk zijn van betrokkenheid op lange termijn en van planningszekerheid;

55. vraagt het Global Gateway-comité om de rapporten van belanghebbenden te bekijken en goed gebruik te maken van statistische gegevens, die tijdig en op een gebruiksvriendelijke manier met de lidstaten en het Parlement moeten worden gedeeld, zodat het politieke beleid kan worden bijgestuurd, de coördinatie kan worden verbeterd en de toekomstige programmering waar nodig kan worden aangepast;

56. stelt voor dat het Global Gateway-comité het centrale operationele orgaan wordt voor de uitvoering van de Global Gateway, in het bijzonder met betrekking tot de vaststelling van de criteria voor vlaggenschipprojecten, de selectie van die projecten en het voorzien in passende randvoorwaarden en financiering voor de projecten; verzoekt om projecten en partnerschappen die in andere contexten als “strategisch” worden beschouwd, af te stemmen op en in

overeenstemming te brengen met de vlaggenschipprojecten in het kader van Global Gateway; benadrukt dat de samenstelling van het comité moet worden gewijzigd en dat het comité ook leden moet bevatten die op operationeel niveau bevoegd zijn, dat de frequentie van de vergaderingen van het comité moet worden verhoogd en dat de agenda's van het comité gericht moeten zijn op besluitvorming; stelt voor dat de adviesorganen hetzelfde "operationaliseringsproces" ondergaan;

57. is van mening dat in verband met de Global Gateway in plaats van de top-downbenadering een vraaggestuurde benadering moet worden gevolgd; wijst erop dat de Global Gateway draait om een sterke betrokkenheid van de Europese particuliere sector; stelt daarom voor om ervoor te zorgen dat vertegenwoordigers van de Europese privésector regelmatig en op een transparante manier kunnen meewerken aan het vormgeven en verder ontwikkelen van Global Gateway; wijst er ook op dat het Global Gateway-initiatief door de partners moet worden aangestuurd, waarbij nationale en lokale ontwikkelingsplannen worden gevolgd en op elkaar worden afgestemd; dringt erop aan dat EU-delegaties en vertegenwoordigers van partnerlanden worden uitgenodigd voor vergaderingen van het comité, op ad-hocbasis, met inbegrip van vertegenwoordigers van lokale overheden, het maatschappelijk middenveld en het bedrijfsleven;

58. benadrukt de cruciale rol van EU-delegaties bij de coördinatie met lokale belanghebbenden, het in kaart brengen van potentiële investeringsmogelijkheden, het opbouwen van grondige kennis over de concurrenten van de EU en bestaande lacunes, en het ondersteunen van lokale partners bij het afstemmen van hun projectaanvragen op zowel lokale als EU-prioriteiten, en dringt er daarom op aan dat EU-delegaties voldoende personele, financiële en technische middelen krijgen, onder meer in de vorm van gerichte trainingen, om deze taak uit te kunnen voeren; is sterk gekant tegen plannen om het personeel van EU-delegaties in partnerlanden in te krimpen;

59. roept de Commissie en alle betrokken partijen op om te zorgen voor een zinvolle raadpleging en deelname van het Global Gateway-adviesplatform voor het maatschappelijk middenveld en lokale overheden, evenals van lokale maatschappelijke organisaties, gemarginaliseerde groepen en vakbonden, vrouwenorganisaties en organisaties van mensen met een handicap, lokale kmo's en inheemse volkeren, en om ervoor te zorgen dat deze actoren hun democratische en partnerschapsrol kunnen spelen en niet alleen maar een stempeltje mogen zetten, onder meer door ervoor te zorgen dat de vergaderingen tijdig en regelmatig plaatsvinden en dat de resultaten ervan worden opgevolgd; merkt op dat het Platform een aanvullende rol moet spelen in het beheer van het Global Gateway-initiatief en een zinvolle bijdrage moet leveren aan de selectie, het ontwerp en de uitvoering van projecten, waardoor de

legitimiteit en lokale acceptatie van Global Gateway-projecten worden versterkt;

60. benadrukt de noodzaak van frequenter en operationeel overleg met de Bedrijfsadviesgroep, met inbegrip van vertegenwoordigers van het bedrijfsleven uit het Globale Zuiden, dat gericht is op besluitvorming en concrete resultaten; dringt erop aan dat potentiële belangenconflicten worden aangepakt, onder meer door de vaststelling van vereisten met betrekking tot financiële transparantie; is van mening dat de leden van de Bedrijfsadviesgroep hun betrokkenheid bij Global Gateway-projecten kenbaar moeten maken; dringt erop aan Europese en lokale kmo’s in de Bedrijfsadviesgroep op te nemen;

61. wijst op de belangrijke rol van het Parlement bij het vormgeven van het economisch, klimaat-, digitaal, handels- en concurrentiebeleid van de EU; benadrukt dat de huidige governance van de Global Gateway het Parlement nog niet in staat heeft gesteld zijn controlefunctie uit te oefenen of bij te dragen aan parlementaire diplomatie;

62. is van mening dat een grotere betrokkenheid van het Parlement, als enige rechtstreeks gekozen democratische instelling van de EU, van essentieel belang is om de democratische legitimiteit, de transparantie en de beleidscoherentie van de Global Gateway te waarborgen en de zichtbaarheid ervan te vergroten; benadrukt de cruciale controlerende en strategisch sturende rol van het Parlement, met inbegrip van versterkt parlementair toezicht op de vaststelling, selectie en uitvoering van projecten, evenals de systematische evaluatie van de resultaten en het effect; benadrukt dat het Parlement zich er actief voor moet inzetten dat bij Global Gateway-investeringen effectief gebruik wordt gemaakt van de beschikbare middelen en dat deze investeringen volledig in overeenstemming zijn met de waarden, ontwikkelingsdoelstellingen en duurzaamheidsnormen van de EU;

63. vraagt de Commissie om het Parlement regelmatig op de hoogte te houden van de uitvoering van Global Gateway-projecten en vraagt de bevoegde commissies van het Parlement om regelmatig een gestructureerde strategische evaluatie van de uitvoering van de Global Gateway uit te voeren, zodat de doelstellingen, prioriteiten en geografische focus relevant en coherent blijven en aansluiten bij de doelstellingen van het externe optreden en de ontwikkelingsprioriteiten van de Unie, alsook bij de veranderende geopolitieke context;

64. benadrukt bovendien, aangezien de lidstaten steeds meer betrokken raken bij de Global Gateway, het belang van stroomlijning van de samenwerking op het gebied van controle en toezicht tussen het Europees Parlement en de nationale parlementen, om de Team Europa-aanpak te weerspiegelen; zet zich ervoor in dat er voldoende

raadpleging, participatie en vertegenwoordiging plaatsvindt, ook in het comité, dat in de toekomst een meer operationele rol zal vervullen; dringt aan op de betrokkenheid van parlementen van partnerlanden, onder meer in de vorm van regelmatige informatieverstrekking en via bestaande multilaterale vergaderingen;

65. neemt kennis van de onlangs in het leven geroepen Global Gateway-investeringshub en verwelkomt de beoogde stroomlijning van projectaanvragen; benadrukt dat de aanvraagprocedure en de coördinatie met Team Europa op nationaal niveau transparant moeten zijn; merkt echter bezorgd op dat partnerlanden onvoldoende vertegenwoordigd zijn, en met name het maatschappelijk middenveld; benadrukt dat er ook behoefte is aan betere informatie over de mogelijkheden die de Global Gateway biedt voor Europese bedrijven, met name kmo's, en dringt erop aan dat de Hub zo wordt opgezet dat kmo's er gemakkelijk toegang toe hebben; dringt er voorts op aan dat er een duidelijk, openbaar, actueel en gemakkelijk toegankelijk overzicht wordt gegeven van alle geplande, lopende en afgeronde aanbestedingen en projecten, alsook van financieringsmogelijkheden, met bijzondere aandacht voor kmo's en bedrijven uit kleinere lidstaten die vaak geen permanente vertegenwoordigingen in partnerlanden hebben en vaak niet over publieke middelen beschikken om investeringen door de particuliere sector te faciliteren; stelt voor een matchingplatform voor potentiële zakelijke partners en afnemers op te richten;

66. wijst erop dat projecten economisch levensvatbaar moeten zijn of de levering van collectieve goederen moeten ondersteunen en dat de levensvatbaarheid van Global Gateway-projecten afhangt van coherente rechtskaders en beleidsmaatregelen, zoals handelsovereenkomsten, belastingbeleid, afnameovereenkomsten, emissiehandelssystemen en mechanismen voor koolstofcorrectie aan de grens; verzoekt de Commissie het initiatief voor een Global Gateway beter af te stemmen op haar interne beleidsagenda en op binnenlandse initiatieven zoals de agenda voor het concurrentievermogen, de Europese Green Deal of het digitaal decennium;

67. is van mening dat de Commissie bij de selectie van projecten prioriteit moet geven aan projecten die van groot strategisch belang zijn;

68. benadrukt het belang van grensoverschrijdende Global Gateway-projecten voor het versterken van handel en ontwikkeling met belangrijke partners en het ondersteunen van diepere regionale economische integratie in partnerlanden; benadrukt dat de ontwikkeling van infrastructuur waar mogelijk moet bijdragen aan de integratie van de intraregionale handel, met name tussen de economieën van het zuidelijk nabuurschap, Afrika, Latijns-Amerika en Zuidoost-Azië; benadrukt het strategische belang van de

Afrikaanse continentale vrijhandelszone voor het aanpakken van regionale versnippering en dringt erop aan dat de Global Gateway op gerichte wijze bijdraagt aan het aanpakken van specifieke belemmeringen en knelpunten die de invoering van de vrijhandelszone hebben vertraagd; is van mening dat de geleidelijke ontwikkeling van intraregionale waardeketens en regionale connectiviteit moet worden ondersteund, onder meer door middel van dialoog en technische bijstand die erop gericht zijn regelgevingsproblemen en niet-tarifaire belemmeringen weg te nemen;

69. benadrukt de strategische waarde van partnerschappen op het gebied van schone handel en investeringen, waarbij een handels- en programmagestuurde aanpak wordt gevolgd, en die een aanvulling vormen op de projectgerichte aanpak van de Global Gateway, terwijl ze tegelijkertijd bijdragen tot een betere regionale integratie en tot de wereldwijde streven naar het behalen van de SDG's; benadrukt dat het van essentieel belang is om markttoegang te koppelen aan EU-financiering en financieringsinstrumenten zoals Europa in de wereld en de Global Gateway; roept de Commissie op te onderzoeken hoe partnerschappen voor schone handel en investeringen, die worden versterkt via de Global Gateway, kunnen bijdragen tot het verminderen van niet-tarifaire belemmeringen voor partnerlanden, onder meer door middel van gerichte vrijstellingen van geselecteerde EU-wetgeving of door erkenning van gelijkwaardigheid; verzoekt de Commissie een brede betrokkenheid van belanghebbenden uit het bedrijfsleven, met name kmo's, en van vakbonden, het maatschappelijk middenveld en lokale gemeenschappen te bevorderen; is voornemens de interparlementaire samenwerking te versterken, de lopende uitvoering nauwlettend te volgen en bij te dragen aan de opbouw van een partnerschap tussen de volkeren als basis voor verder wederzijds succes;

70. dringt aan op een aanzienlijke verbetering van de transparantie, de democratische verantwoording en de informatievoorziening, op degelijke toezicht- en evaluatiemechanismen, en op regelmatige verslaglegging;

71. dringt aan op een doeltreffende meting van de impact van Global Gateway-projecten op lokaal niveau, met inbegrip van de sociale, milieu- en economische opbrengsten ervan, zoals de bijdrage ervan aan het opheffen van armoede, en van de financiële en economische duurzaamheid ervan, met behulp van indicatoren in verband met banencreatie, kennisoverdracht, sociale inclusie en gendergelijkheid, in overeenstemming met mondiale doelstellingen op het gebied van sociaal en menselijk kapitaal, zoals de SDG's en het genderactieplan III;

72. verzoekt de Commissie bovendien om gegevens te verstrekken over de voordelen van Global Gateway-projecten voor lokale

ondernemingen, met name kmo’s, duurzame en inclusieve bedrijven zoals coöperaties en sociale ondernemingen, lokale gemeenschappen en de beroepsbevolking in de partnerlanden; verzoekt de Commissie de impact van de projecten te monitoren en te evalueren en de resultaten daarvan openbaar te maken, om zowel vooraf als achteraf te waarborgen dat Global Gateway-projecten de verplichtingen op het gebied van de mensenrechten naleven en een gunstig effect hebben op de lokale economie en bovendien positieve neveneffecten hebben voor bredere segmenten van de samenleving; wijst op studies en onderzoeken naar buitenlandse investeringen waarin met bezorgdheid wordt geconstateerd dat er soms slechts in beperkte mate bewijs is voor lokale voordelen, onder meer voor kmo’s en gemeenschappen in partnerlanden;

73. verzoekt de Commissie nieuwe instrumenten op basis van een empirisch onderbouwd kader te ontwikkelen om de tenuitvoerlegging en de impact van maatregelen in partnerlanden te monitoren en te beoordelen, met name op gebieden als de kwaliteit en kwantiteit van banen, inclusief onderwijs, gezondheidszorg, levensstandaard, de gevolgen voor de meest kwetsbare groepen, ongelijkheid en sociale cohesie, klimaatadaptatie en milieubescherming, en de ontwikkeling van lokale ondernemingen, waaronder kmo’s, omdat dit zou bijdragen tot het optimaliseren en verbreden van de lokale impact van de huidige EU-maatregelen en partnerschappen en de ontwikkeling van toekomstige projecten met blijvende effecten in partnerlanden zou ondersteunen; is tevreden over de ongelijkheidsindicator en de beoordeling van de verdelingseffecten, omdat dit nuttige instrumenten zijn om de impact van Global Gateway-projecten te monitoren; verzoekt om de gegevens uit te splitsen naar geslacht en leeftijd om de inclusie van en voordelen voor vrouwen en meisjes te volgen; onderstreept dat een dergelijke empirische aanpak de transparantie van de uitgaven vergroot en de toezichthoudende rol van het Parlement als tak van de begrotingsautoriteit versterkt;

74. beveelt aan dat de mate en het succes van de betrokkenheid van Europese bedrijven worden gemonitord; beveelt tevens aan om de totstandbrenging van toeleverings- en waardeketens, innovatiewinst, veerkracht en economische meerwaarde in zowel de partnerlanden als de EU te monitoren;

75. verzoekt de Commissie om regelmatig gestandaardiseerde, gedetailleerde en vergelijkbare statistieken over de uitvoering van de Global Gateway te publiceren, waarin onder meer wordt uiteengezet welk aandeel van de aanbestedingen en contracten is gegund aan bedrijven uit de EU en daarbuiten, wat het volume en de sectorale verdeling is van de particuliere investeringen die uit elke lidstaat zijn gemobiliseerd, en wat de belangrijkste economische en sociale voordelen zijn, en verzoekt daarnaast om gegevens te leveren over het hefboomeffect van EU-garanties, financiële instrumenten en gemengde financiering; benadrukt dat dergelijke gegevens

essentieel zijn om het werkelijke niveau van “Europese inhoud” in Global Gateway-projecten te beoordelen en om ervoor te zorgen dat de Europese belastingbetalers waar voor hun geld krijgen; wijst er bovendien op dat een dergelijke transparantie het mogelijk maakt om te beoordelen of een project het gestelde doel bereikt, namelijk het mobiliseren van aanzienlijk particulier kapitaal voor duurzame en strategische projecten;

76. benadrukt nogmaals dat er behoefte is aan een uniforme, algemeen toegankelijke methode voor het berekenen van de gemobiliseerde investeringen in het kader van de Global Gateway, waarbij een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen financiering uit de EU-begroting, bijdragen van de lidstaten, hefboomeffecten uit de particuliere sector en reeds bestaande projecten die een nieuwe bestemming hebben gekregen; verzoekt de Commissie jaarlijks gecontroleerde cijfers te publiceren;

77. is ingenomen met de recente verbeteringen in de verstrekte informatie over de Global Gateway op de websites van de Commissie, maar onderstreept de noodzaak van meer gedetailleerde informatie over Global Gateway-projecten, selectiecriteria, financieringsbronnen, effectbeoordelingen vooraf, deelname van belanghebbenden, uitvoerende partners, lokale meerwaarde en verwachte alsook gemeten resultaten, ook wat betreft de gevolgen voor de handel en voor de verwezenlijking van de SDG’s; is van mening dat transparantie en doeltreffende communicatie essentieel zijn om de voorspelbaarheid te waarborgen, het vertrouwen tussen partnerlanden te vergroten, buy-in te verkrijgen, momentum op te bouwen en de meerwaarde van de Global Gateway aan te tonen; neemt kennis van het voorstel van de Commissie voor een nieuw kader voor monitoring en prestatiebeoordeling, dat moet bijdragen aan het efficiënter maken van de monitoring en rapportage, op basis van kernprestatie-indicatoren; wijst erop dat de beperkte bekendheid van het Global Gateway-initiatief in veel partnerlanden een ernstige belemmering blijft voor het succes ervan; dringt daarom aan op meer zichtbaarheid, een sterkere profilering en een coherente communicatiestrategie;

78. betreurt het dat de naamsbekendheid en zichtbaarheid van de Global Gateway nog steeds te wensen overlaten, met name in de partnerlanden; pleit daarom voor een goed gefinancierde, duidelijke en gecoördineerde communicatiestrategie, die onder meer bestaat uit meertalige communicatie waarin de nadruk ligt op de belangen van de EU en de partnerlanden en op de resultaten voor lokale belanghebbenden, waarbij de Global Gateway gepresenteerd moet worden als een positief Europees aanbod;

79. dringt er bij de Commissie op aan de transparantie bij de uitvoering van het Europees Fonds voor duurzame ontwikkeling+ te verbeteren door gedetailleerde, regelmatig geactualiseerde informatie te publiceren over garantieovereenkomsten, ondertekende en

uitbetaalde investeringen, uitvoerende partners en begunstigden, zoals aanbevolen door de Europese Rekenkamer;

80. dringt erop aan dat de Global Gateway vóór het volgende meerjarig financieel kader 2028-2034 gecodificeerd wordt en in de verordening “Europa in de wereld” geïntegreerd wordt; is van mening dat een dergelijke verbetering dringend noodzakelijk is om de rechtszekerheid en transparantie van het mandaat te waarborgen; benadrukt de leidende beginselen van het Parlement in dit verband, namelijk de centrale operationele rol van het Global Gateway-comité bij het vaststellen en selecteren van projecten, een verschuiving van een door de Commissie gestuurde aanpak naar een bottom-upbenadering die gericht is op een transformatieve, duurzame agenda in wederzijds belang, en een grotere betrokkenheid van het bedrijfsleven, partners en het Parlement, evenals een grotere verantwoordingsplicht;

Toekomstige financiering en aanbestedingen

81. benadrukt dat de financiële instrumenten die op nationaal en Europees niveau beschikbaar zijn voor Global Gateway-projecten moeten worden aangepast om rekening te houden met de strategische context, de dwingende vereisten met betrekking tot toeleveringsketens, de sectorspecifieke kenmerken en het mededingingsklimaat, en moeten worden omgevormd tot een instrumentarium dat het mogelijk maakt wederzijds voordelige partnerschappen en een gelijk speelveld voor Europese bedrijven in partnerlanden tot stand te brengen; benadrukt dat het waarborgen van een evenwicht tussen ODA-financiering en niet-ODA-financiering van essentieel belang is; herinnert de Commissie aan de huidige eis dat ten minste 93 % van de uitgaven in het kader van NDICI - Europa in de wereld moet voldoen aan de criteria voor officiële ontwikkelingshulp;

82. is van mening dat een aantal vlaggenschipprojecten moet worden gereserveerd voor de economische veerkracht van de EU;

83. benadrukt dat de betrokkenheid van de particuliere sector van de EU, de partnerlanden en betrouwbare partners centraal staat bij projecten die in het kader van de Global Gateway worden uitgevoerd; benadrukt dat entiteiten uit de EU of gelijkgestemde partners een aanzienlijk deel moeten uitmaken van alle consortia die deelnemen aan Global Gateway-projecten;

84. onderstreept dat het aanbestedingsbeleid, de zorgvuldigheidsprocedures en het ontwerp van aanbestedingen van grote invloed zijn op het slagen of falen van Global Gateway-projecten; dringt erop aan gebruik te maken van ecologische, sociale en governancecriteria alsook criteria met betrekking tot kwaliteit, innovatie, veerkracht, Europese participatie, veiligheid, betrouwbaarheid, duurzaamheid en concurrentievermogen; verzoekt

de Commissie om “strategische aanbesteding” te definiëren en ervoor te zorgen dat de aanbestedingsprocedures en selectiecriteria voor projecten de voornoemde vereisten weerspiegelen, waarbij voorrang wordt gegeven aan kwalitatieve criteria boven prijs, wordt gezorgd voor transparantie, eerlijke concurrentie en kosteneffectiviteit en de strategische belangen en autonomie van de Unie worden beschermd en wordt vastgehouden aan de waarden van de Unie; dringt er bij de Commissie op aan aanpassingen van haar benadering en regels inzake overheidsopdrachten te overwegen om te zorgen voor een gelijk speelveld voor Europese bedrijven;

85. verzoekt de Commissie om dergelijke subsidiabiliteitscriteria in te voeren voor ondernemingen die deelnemen aan Global Gateway-projecten, om ervoor te zorgen dat bedrijven uit de EU, gelijkgestemde landen en partnerlanden altijd de operationele controle over de projecten behouden;

86. prijst de Europese Investeringsbank (EIB) voor de uitrol van haar routekaart voor strategische overheidsopdrachten en het feit dat een aanzienlijk deel van door de EIB gefinancierde projecten reeds door EU bedrijven wordt uitgevoerd; verzoekt de EIB haar risicomijdende benadering kritisch te beoordelen en te wijzigen;

Stimuleren van handel en investeringen

87. wijst erop dat de Global Gateway voor projecten met een handels- en investeringsdimensie wederzijds voordelige handels- en investeringsbetrekkingen moet versterken en vergemakkelijken, met name door nieuwe handelsroutes en zakelijke kansen te ontwikkelen, ook voor kmo’s, en door de ontwikkeling en modernisering van handelsbevorderende infrastructuur te ondersteunen, hetgeen van cruciaal belang is om de hoge handelskosten aan te pakken; wijst erop dat, in een steeds competitiever wordende mondiale omgeving waarin handelsafhankelijkheden in hoge mate worden ingezet als politiek drukmiddel en als instrument voor economische dwang, het Global Gateway-initiatief een sleutelrol speelt bij het ondersteunen van de diversificatie van toeleveringsketens, het verminderen van kritieke afhankelijkheden in belangrijke sectoren, het versterken van de geopolitieke positie van de EU en het vergroten van haar strategische veerkracht, economische veiligheid en concurrentievermogen op lange termijn van de Unie, waartoe werd opgeroepen in het rapport-Draghi van 9 september 2024 over de toekomst van het Europese concurrentievermogen, en tegelijkertijd, in overeenstemming met de beleidscoherentie voor ontwikkeling, de ontwikkelingsprioriteiten van de partnerlanden ondersteunt en hun democratische besluitvormingsprocessen eerbiedigt;

88. benadrukt dat een stabiel en voorspelbaar handelskader een voorwaarde is voor het bereiken van goede resultaten met de Global Gateway-investeringen; dringt erop aan dat Global Gateway-investeringen in voorkomend geval handelsbevorderende

componenten omvatten, om te zorgen voor echte, duurzame ontwikkeling, betere markttoegang en uitvoerkansen voor partnerlanden; dringt erop aan te zorgen voor synergieën tussen de Global Gateway-initiatieven en het handelsbeleid van de EU, met inbegrip van handelsovereenkomsten, alsook voor uitvoeringsprioriteiten in het kader van hun hoofdstukken inzake handel en duurzame ontwikkeling, het stelsel van algemene preferenties en andere bestaande handelskaders en mechanismen; benadrukt dat het voor het waarborgen van dergelijke synergieën ook nodig is om de veiligheid en strategische risico's van vlaggenschipprojecten in het kader van de Global Gateway te screenen, met name wanneer door een staat gecontroleerde ondernemingen uit autoritaire staten zeggenschap kunnen krijgen over kritieke digitale, maritieme, vervoers-, energie- of communicatie-infrastructuur; dringt erop aan de Global Gateway goed af te stemmen op de WTO-regels en, voor zover mogelijk, de opname van partnerlanden in het op regels gebaseerde regionale en mondiale handelsstelsel te ondersteunen; verzoekt de Commissie een beoordeling uit te voeren van de handels- en investeringsstromen die in het kader van de Global Gateway worden gegenereerd;

89. dringt erop aan dat de Global Gateway de particuliere sector directer betrekt, door bevordering van handel en investeringen, en ervoor zorgt dat Europese bedrijven zich ertoe verbinden om in partnerlanden deel te nemen aan vlaggenschipprojecten;

90. dringt aan op meer technische bijstand ter ondersteuning van de institutionele capaciteit en hervorming van de regelgeving, met name gericht op het stroomlijnen van handelsprocessen en het versterken van het vermogen van partnerlanden om te voldoen aan internationale normen, waaronder de sanitaire en fytosanitaire normen, technische normen, duurzaamheidsnormen en normen inzake digitalisering van de douane en traceerbaarheid in waardeketens; benadrukt dat de Global Gateway niettemin de binnenlandse regelgevingsruimte moet eerbiedigen en niet afhankelijk mag zijn van hervormingen van de regelgeving die de regelgevende autoriteiten verzwakken;

91. dringt erop aan dat de Global Gateway handelsbevorderende projecten ondersteunt die sociaal inclusieve en ecologisch duurzame economische groei, integratie en banencreatie kunnen bewerkstelligen en die de mensenrechten eerbiedigen; benadrukt dat dergelijke projecten, met name vervoerscorridors, niet ten koste mogen gaan van de arbeidsomstandigheden, de arbeidsbescherming of de milieubescherming; dringt erop aan te waarborgen dat projecten het wederzijdse concurrentievermogen versterken, onder meer door afstemming op de klimaatdoelstellingen mogelijk te maken en de naleving van de handelsgerelateerde autonome duurzaamheidsmaatregelen van de EU te ondersteunen om koolstofemissies en negatieve milieueffecten aan te pakken en de mensenrechten te bevorderen; is van mening dat de Global Gateway

moet streven naar de veerkrachtige voorziening van kritieke grondstoffen die nodig zijn voor de groene transitie en voor de economische veiligheid van de EU, rekening moet houden met inclusieve ontwikkeling en ervoor moet zorgen dat handelspartners profiteren van de winning van grondstoffen door middel van lokale verwerking en de overdracht van vaardigheden en knowhow, en toegevoegde waarde moet genereren voor lokale gemeenschappen; wijst erop dat de Global Gateway, in overeenstemming met de groene diplomatie van de EU, een bijdrage moet leveren aan de energietransitie; dringt erop aan dat bij de financiering in het kader van de Global Gateway interoperabiliteit met EU-normen in acht wordt genomen, evenals transparante procedures en ecologische, sociale en governancenormen, onder meer door middel van systemen voor permanente monitoring;

Financiële instrumenten

92. benadrukt dat de EU al ruim voor de lancering van de Global Gateway in 2021 ontwikkelingsfinanciering heeft verstrekt en op garanties gebaseerde investeringsoperaties heeft uitgevoerd, onder meer via het Europees Fonds voor duurzame ontwikkeling+;

93. verzoekt de Commissie een effectbeoordeling uit te voeren van het Europees Fonds voor duurzame ontwikkeling en het Europees Fonds voor duurzame ontwikkeling+, die de basis moeten vormen van het volgende Europa in de wereld-fonds ter ondersteuning van de Global Gateway tijdens het volgende meerjarig financieel kader, en wijst erop dat in die effectbeoordeling met name de vooruitgang moet worden gemeten op het gebied van het verminderen van ongelijkheden en het verbeteren van menselijke ontwikkeling, inclusie en toegankelijkheid, en het bevorderen van sociale en milieunormen; dringt erop aan dat alle toekomstige financieringsinstrumenten gebaseerd zijn op een gedegen beoordeling van de bestaande financiering; is van mening dat er meer transparantie en uitgebreidere verslaglegging nodig zijn, evenals verbeterde structuren voor risicobeheer en bestuur, en dat de begrotingsnomenclatuur nader moet worden gespecificeerd; is van mening dat de belemmeringen die een bredere deelname van Europese kmo’s aan Global Gateway-projecten momenteel in de weg staan, moeten worden weggenomen, waarbij rekening wordt gehouden met de uitdagingen die voortvloeien uit de grootschalige financieringscontext, met multinationale ondernemingen als belangrijke partners uit de particuliere sector;

94. onderstreept het belang van een gemeenschappelijke Europese aanpak; verzoekt de Commissie, de EIB, de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling en nationale instellingen voor ontwikkelingsfinanciering om instrumenten voor risicobeperking in het kader van Global Gateway te ontwikkelen en in te voeren die helder en voorspelbaar zijn, en ervoor te zorgen dat deze instrumenten toegankelijk zijn voor bedrijven uit alle lidstaten, ook

uit landen zonder nationale instellingen voor ontwikkelingsfinanciering, door evenredige toelatingseisen te stellen en op maat gemaakte mogelijkheden voor kmo's te bieden, en om specifieke verzekeringsregelingen voor politieke risico's voor Global Gateway-projecten uit te werken;

95. benadrukt het belang van instrumenten ter bevordering van handel en uitvoer, waaronder exportkredietinstellingen, garanties, verzekeringsproducten en zakelijke partnerschappen, als integrale onderdelen van het Global Gateway-instrumentarium; moedigt de Commissie en de lidstaten aan de coördinatie van het gebruik van exportkredietinstellingen, activiteiten op het gebied van economische diplomatie en politieke bezoeken op hoog niveau in het kader van een Team Europa-aanpak te verbeteren, teneinde duurzame uitvoer en markttoegang voor Europese bedrijven in partnerlanden, in het bijzonder kmo's, te vergemakkelijken; dringt aan op krachtige waarborgen om volledige naleving van internationale regels, ontwikkelingsdoelstellingen van de EU en EU-normen inzake mensenrechten, milieu, klimaattransparantie en schuldhoudbaarheid te waarborgen;

96. verzoekt de Commissie en de lidstaten te zorgen voor volledige transparantie van alle operaties waarbij sprake is van gezamenlijke of gecoördineerde acties van Europese exportkredietinstellingen en instellingen voor ontwikkelingsfinanciering, onder meer door middel van de publicatie van selectiecriteria voor projecten, begunstigden en effectbeoordelingen;

97. herinnert eraan dat EIB Global, de ontwikkelingstak van de Europese Investeringsbank, een van de belangrijkste uitvoerders van de Global Gateway is en dat daarom verwacht wordt dat EIB Global bij zijn projecten de hoogste normen inzake transparantie en verantwoordingsplicht toepast; dringt er bij de Commissie en de uitvoerende partners op aan om de relevante informatie tijdig en op toegankelijke wijze te publiceren; moedigt de Commissie aan de samenwerking met de Europese Investeringsbank als de bank van de EU te maximaliseren, hetgeen tot uiting moet komen in het volgende meerjarig financieel kader; verzoekt de instellingen voor ontwikkelingsfinanciering die Global Gateway-projecten uitvoeren, zoals de EIB, elke projectgerelateerde schuldbeoordeling openbaar te maken; is van mening dat EIB Global gericht moet zijn op een billijke en duurzame ontwikkelingsagenda in de ontvangende landen;

98. benadrukt dat in voorkomend geval meer gebruik moet worden gemaakt van gemengde financiering en financiering tegen gunstige voorwaarden om projecten commercieel levensvatbaar te maken; verwelkomt de inspanningen van de EIB om de efficiëntie verder te vergroten en processen te stroomlijnen, onder meer door zoveel mogelijk samen te werken met betrouwbare Team Europa-partners;

99. dringt voorts aan op een beoordeling van de mate waarin middelen voor officiële ontwikkelingshulp (ODA) in het kader van de Global Gateway met de hulp van de EIB kunnen worden gemobiliseerd, ook om een duidelijker onderscheid te maken tussen de agenda voor het concurrentievermogen van de EU uit niet-ODA-bronnen en de ontwikkelingsagenda die onder ODA valt; wijst erop dat nieuwe en innovatieve technologieën en kmo's specifieke financieringsinstrumenten nodig hebben en dat zowel subsidies als leningen, risicoverminderingsinstrumenten en mogelijk eigen vermogen beschikbaar moeten zijn;

100. herinnert eraan dat naast EIB Global ook andere multilaterale ontwikkelingsbanken die betrokken zijn bij de uitvoering van de Global Gateway moeten voldoen aan hoge normen op het gebied van transparantie en verantwoordingsplicht; benadrukt dat alle multilaterale ontwikkelingsbanken die deelnemen aan Global Gateway-operaties duidelijk ontwikkelingsadditionaliteit moeten aantonen, praktijken moeten vermijden die de kwetsbaarheid voor schulden in partnerlanden vergroten, en hun financiering op billijke, duurzame en lokaal gunstige ontwikkelingsresultaten moeten afstemmen; verzoekt de Commissie te waarborgen dat deze beginselen volledig worden nageleefd;

°

° °

101. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de voorzitter van de Europese Raad, de Raad en de Commissie.